Коминике Управног одбора Савјета за имплементацију мира

Сажетак

Политички директори Савјета за имплементацију мира су се састали 6. и 7. октобра 2005. године у Сарајеву. Ово је био посљедњи састанак политичких директора и органа власти Босне и Херцеговине прије десете годишњице парафирања Мировног споразума у Дејтону 21. новембра 1995. године. Земље чланице Управног одбора су размотриле напредак који су бх. органи власти постигли у спровођењу реформи које су неопходне у циљу успостављања трајног мира и просперитета у Босни и Херцеговини, прикључивања у Партнерство за мир, отпочињања преговора о споразуму о стабилизацији и придруживању са Европском унијом.

Управни одбор Савјета за имплементацију мира је поздравио усвајање споразума о реформи полиције већином гласова у Народној скупштини Републике Српске, која је одржана 4. октобра, и који испуњава 3 услова Европске комисије, тј.

- Све законодавне и буџетске надлежности за сва питања полиције морају се налазити на државном нивоу.
2. Нема политичког уплитања у рад полиције.
3. Функционалне локалне полицијске области морају се утврдити на основу техничких критеријума за рад полиције, при чему се оперативна команда спроводи на локалном нивоу.

Управни одбор је изразио своју пуну подршку овом споразуму који ће осигурати основу за ефикасну и модерну полицијску службу коју требају и заслужују грађани Босне и Херцеговине.

Босна и Херцеговина ће у року од пет година имати јединствену интегрисану полицијску службу на државном нивоу и локалне полицијске области које испуњавају услове Европске комисије.

Управни одбор је поздравио недавно усвајање закона о реформи одбране БиХ. Ове законе и њихове основне концепте је израдила Комисија за реформу одбране под заједничким вођством министра одбране БиХ, Николе Радовановића и политичког савјетника НАТО штаба у Сарајеву, др. Рафи Грегоријана. Формирање јединствених војних снага компатибилних са структурама НАТО-а, које имају јединствен ланац командовања на државном нивоу и јединствени буџет за одбрану на државном нивоу ће Босни и Херцеговини обезбиједити оружане снаге које су јој потребне да би се суочила са изазовима које у области безбједности носи 21. вијек.

Политички директори су изразили жаљење што сва лица која је оптужио Међународни кривични трибунал у Хагу, посебно Радован Караџић и Ратко Младић, још увијек нису изручени у Хаг, и констатовали су да је једини преостали захтјев за приступање Босне и Херцеговине у Партнерство за мир потпуна сарадња са Хашким трибуналом, која укључује хапшење и изручење Хашком трибуналу лица која су оптужена за ратне злочине.

Остало је само осамдесет и шест дана до увођења пореза на додату вриједност (ПДВ) у Босни и Херцеговини и Управни одбор изражава своју пуну подршку Управи за индиректно опорезивање и поздравља чињеницу да се техничке припреме одвијају према плану. Промјене у задњи час би нарушиле ове припреме и могле би довести до опасног губитка прихода. Политички директори су ставили јасно до знања да би ова реформа донијела корист бх. привреди и грађанима Босне и Херцеговине у погледу повећаног убирања прихода, борбе против корупције и сиве економије.

Политички директори су поздравили значајан напредак који је постигнут у реформи ПБС-а усвајањем Закона о систему јавног емитовања, закона за који је Уставни суд Босне и Херцеговине утврдио да не угрожава витални национални интерест било којег

конститутивног народа Босне и Херцеговине. Ово представља кључни корак напријед у испуњавању једног од посљедњих неиспуњених услова прије него што Европска комисија буде у позицији да покрене преговоре о споразуму о стабилизацији и придруживању. Политички директори су поздравили чињеницу да ће ова реформа обезбиједити један Јавни радио-телевизијски систем са три мултиетничка емитера који ће преносити програме на сва три језика која се говоре у Босни и Херцеговини.

Политички директори су се одлучно и у потпуности супротставили сегрегацији и дискриминацији у школама у Босни и Херцеговини, што само може удаљити Босну и Херцеговину од Европске уније. Управни одбор позива све надлежне органе власти, укључујући сва министарства образовања у БиХ, да осигурају да се све спорне одлуке о подјелама школа пониште тако да дјеца могу редовно похађати наставу. Управни одбор је позвао органе власти да осигурају да се у другим подручјима, као што је Столац, не донесу даљње одлуке о подјели. Политички директори су подржали оне органе власти, наставно особље, родитеље и ученике који су одбацили овај ретроградни корак као штетан за грађане Босне и Херцеговине и будућност Босне и Херцеговине.

Коминике

Полицијска реформа

Управни одбор Савјета за имплементацију мира је поздравио усвајање споразума о реформи полиције већином гласова у Народној скупштини Републике Српске, која је одржана 4. октобра, и који испуњава 3 услова Европске комисије, тј.

- Све законодавне и буџетске надлежности за сва питања полиције морају се налазити на државном нивоу..
- Нема политичког уплитања у рад полиције.
- Функционалне локалне полицијске области морају се утврдити на основу техничких критеријума за рад полиције, при чему се оперативна команда проводи на

локалном нивоу.

Управни одбор је изразио своју пуну подршку овом споразуму који ће обезбиједити основу за ефикасну и модерну полицијску службу коју требају и заслужују грађани Босне и Херцеговине. Босна и Херцеговина ће у року од пет година имати јединствену интегрисану полицијску службу на државном нивоу и локалне полицијске области које испуњавају услове Европске комисије.

Имплементација реформе полиције ће се морати извршити у складу са захтјевима Европске комисије, а Управни одбор је поздравио намјеру Европске комисије да овај процестијесно надзире, као и намјеру исказану од стране појединачних чланица Савјета за имплементацију мира, укључујући и САД, да прате напредак, те пруже помоћ у овом процесу.

Како би омогућио Европској унији да отпочне преговоре о Споразуму о стабилизацији и придруживању, Управни одбор је затражио да Савјет министара и Парламент Федерације одмах подрже овај споразум, а потом и Парламент БиХ. Управни одбор је подсјетио на чињеницу да овај Споразум представља кључни корак како би се Европској комисији омогућило да да препоруку за отпочињање преговора о Споразуму о стабилизацији и придруживању.

Управни одбор је из тог разлога охрабрио све политичке челнике у БиХ да у потпуности подрже овај споразум, који пружа основу да се БиХ приближи уговорном односу са ЕУ. Управни одбор је апеловао на органе власти БиХ да врло брзо окончају преостале кораке, како би се отворио пут за опточињање преговора о Споразуму о стабилизацији и придруживању прије краја године, те омогућило БиХ да се придружи њеним сусједима на путу ка Европи. Управни одбор је апеловао на релевантне органе власти БиХ да искористе прилику која је сада пред њима како би то урадили.

Реформа одбране

Управни одбор је поздравио недавно усвајање Закона о одбрани

БиХ и Закона о служби у оружаним снагама БиХ. Комисија за реформу одбране је израдила ове Законе и њихове основне концепте под заједничким вођством министра одбране БиХ, Николе Радовановића и политичког савјетника НАТО штаба у Сарајеву, др Рафија Грегоријана. Формирање јединствених војних снага компатибилних са структурама НАТО-а, које имају јединствен ланац командовања на државном нивоу и јединствени буџет за одбрану на државном нивоу ће Босни и Херцеговини обезбиједити оружане снаге које су јој потребне да би се суочила са изазовима које у области безбједности носи 21. вијек. Потпуна имплементација Закона и њиховог концепта такође може послужити као основа на којој ће престати постојати потреба да међународне војне снаге осигуравају спровођење војних аспеката Дејтонског мировног споразума.

Управни одбор је изразио своју пуну подршку раду Комисије за реформу одбране и усвојеним Законима о одбрани и служби у оружаним снагама БиХ, и поздравио чињеницу да ће Комисија за реформу одбране ускоро почети пренос својих функција на Министарство одбране БиХ. Управни одбор је честитао на подршци коју су државни и ентитетски органи власти пружили у овом процесу, због тога што то представља најјаснији знак опредјељења Босне и Херцеговине за чланство у евро-атланским интеграцијама и остваривање утврђеног циља – коначног чланства у НАТО-у. Политички директори се надају да ће Босна и Херцеговина ускоро испунити своје дејтонске обавезе и остварити потпуну сарадњу са Хашким трибуналом, укључујући и хапшење и изручење Хагу особа оптужених за ратне злочине, што је сада једина препрека за чланство БиХ у програму «Партнерство за мир» НАТО-а.

ПДВ

Управни одбор је похвалио Управу за индиректно опорезивање БиХ због правовременог спровођења административних припрема за увођење ПДВ-а 1. јануара 2006. године. Овом реформом се успоставља равноправнији и ефикаснији систем индиректног убирања пореза, а фискални систем БиХ се усклађује са системом

у осталим европским земљама, почиње се рјешавати проблем сиве економије и умањују могућности за постојање корпуције и утаје пореза.

Управни одбор је потпуно подржао став Савјета министара БиХ и Парламента да је јединствена стопа од 17% најбоље рјешење за Босну и Херцеговину, с обзиром на брзо одвијање процеса обједињавања бивших ентитетских царинских управа и Царинске управе Брчко Дистрикта. Ни један други систем не би био компатибилан с обавезом увођења ПДВ-а 1. јануара 2006. године.

Управни одбор је апеловао на државне и ентитетске органе власти БиХ да сарађују са Свјетском банком, ММФ-ом и другим финансијским агенцијама како би ојачали програме социјалне заштите који ће помоћи у ублажавању могућих негативинх ефеката ПДВ-а на најсиромашнија домаћинства. Када буду донесене потребне политичке одлуке биће могуће предузети далеко више. Помоћ у овој области им је на располагању.

Управни одбор је такође нагласио да је од суштинског значаја да органи власти БиХ хитно требају боље информисати грађане о увођењу ПДВ-а. Управни одбор је позвао органе власти да у овом смислу одмах предузму одговарајуће активности, с обзиром да непостојање тачних информација о увођењу ПДВ-а и његовим учинцима ствара забринутост код обичних грађана. Управни одбор је подсјетио да свака земља чланица Европске уније има ПДВ који је осигурао значајну корист у смислу повећања јавних прихода, борбе против корупције и спречавања утаје пореза.

Радна група за Сребреницу

Управни одбор је констатовао да је Влада Републике Српске коначно озбиљно схватила своју обавезу да Радној групи за Сребреницу стави на располагање информације које посједује о злочинима који су се догодили у и око Сребребнице у периоду од 11. до 19. јула 1995. године.

Извјештај Радне групе за Сребреницу представља озбиљан напор да се сачини свеобухватан списак свих особа које су биле

укључене у догађаје у и око Сребренице током јула 1995. године. Ово представља истински покушај да се прошлост остави иза себе и открије комплетна истина о оном што се догодило у Сребреници. Управни одбор је увјерен да ће рушење зида ћутања, који је окруживао ове догађаје скоро пуних десет година, пружити прилику онима који су изгубили своје најмилије да добију неке од одговора које траже од јула 1995. године, и да правда коначно буде задовољена. То може бити учињено једино путем примјене владавине права и спровођења потпуног судског процеса пред одговарајућим међународним и локалним институцијама. Надлежна тужилаштва сада требају обрадити информације које им је доставила Радна група за Сребреницу и користити их током истрага које спроводе.

Савјет за имплементацију мира подсјетио је на трајни значај пуног откривања и истраживања свих случајева ратних злочина који су се догодили у БиХ између 1992. и 1995. године. Оно је нагласило да је пуна сарадња са Међународним кривичним трибуналом и даље међународна обавеза органа БиХ, а посебно органа Републике Српске. Савјет је поздравио недавне трансфере оптуженика у Трибунал, али је ставило до знања да овај процес неће бити завршен све док сваки оптуженик не буде у Хагу, укључујући Караџића и Младића.

Образовање

Управни одбор је изразио дубоку забринутост у вези са недавним покушајима подјеле школа по националној основи у општинама Прозор-Рама, Чапљина и другим мјестима у БиХ. То представља ретроградан корак и наноси штету грађанима и будућности БиХ. Ови покушаји одражавају чињеницу да се и даље не испуњавају постпријемне обавезе БиХ према Савјету Европе и нису у складу са европским стандардима. Управни одбор позива надлежне органе, укључујући све министре образовања у БиХ, да осигурају да се све спорне одлуке о подјели школа пониште тако да дјеца могу редовно похађати наставу, као и да осигурају да се у другим подручјима, као што је Столац, такве одлуке не доносе. Управни одбор такође позива органе БиХ да административно и

правно уједине све “двије школе под једним кровом”.

Надлежни органи БиХ морају хитно успоставити ефикасан механизам за координацију на државном нивоу да би се на исправан начин вршила координација приоритета образовне реформе и обавеза које су преузете 2002. године, те тако испоштовале међународне обавезе БиХ. Први важан и хитан корак у том смјеру је успостава образовне агенције на државном нивоу.

Управни одбор је такође подсјетио надлежне органе да усвоје усклађени Закон о високом образовању на државном нивоу као један од првих корака према имплементацији Болоњског процеса БиХ.

Уједињење Мостара

Управни одбор је поздравио помаке који су начињени у правцу уједињења институција Града Мостара, констатујући да је низ кључних активности или завршен или доведен близу завршетка, укључујући именовање истински мултиетничке градске администрације. То значи да се значајан дио пројекта уједињења Мостара може завршити до краја ове године, што ће омогућити да се Јединица за имплементацију може угасити 30. новембра 2005. године.

Процес уједињења Мостара и даље је осјетљив и пун изазова. Међутим, Управни одбор је изразио забринутост поводом чињенице да политички интереси и даље ометају напоре на поновном уједињењу градских институција. Он је нагласио да неће прихватати непримјерено политичко уплитање или напоре да се подрива уједињење Мостара.

Брчко

Управни одбор захтијева да Савјет министара што је прије могуће спроведе приједлог органа Брчко дистрикта да се оснује Канцеларија за Дистрикт у оквиру извршне власти на државном нивоу. Без институционалног средства за дијалог, сарадњу и

координацију путем којих Влада Дистрикта може презентовати своје интересе и учествовати у утврђивању политике на нивоу БиХ која је релевантна за Дистрикт, Брчко није у могућности да реализује своју пуну улогу у државним пословима.

Економија

Управни одбор је поздравио чињеницу да је побољшано прикупљање пореза и управљање јавним средствима за сада отклонило фискалну кризу која је пријетила да угрози услуге на свим нивоима власти. Међутим, Управни одбор је подсјетио владе да подрже конзервативно планирање буџета на нивоима близу буџета 2005. године.

Добри помаци су начињени у изради закона према којима ће се плате у органима власти задржати на нивоима који су у складу са расположивим средствима. Управни одбор је изнио захтјев да органи власти финализирају нацрт након консултација са свим заинтересованим учесницима и упуте га у законодавну процедуру. Јавни рачуни БиХ, иако постоје извјесна побољшања, и даље су извор дубоке забринутости.

Поред тога, Управни одбор је изнио захтјев да ентитетске владе уложе даље напоре у имплементацији потребних економских реформи и осигурају пуно функционисање јединственог економског простора у БиХ. Ово обухвата јачање статистичког система БиХ, даље унапређење трговинске политике, реформу енергетског сектора и његову интеграцију у регонално енергетско тржиште, као и усвајање закона о заштити потрошача и успоставу функције омбудсмана за потрошаче.

Будућност OHR-a

Управни одбор је потврдио своју опредијељеност у смислу обавезе коју је изразио у Коминикеу од 24. јуна у погледу намјере да се настави процес преноса одговорности на органе БиХ, што ће, у одговарајуће вријеме, водити ка препоруци да се функција Високог представника замијени функцијом Специјалног представника Европске уније. Савјет за имплементацију

изјављује да је овај процес транзиције повезан са стварним помацима који се чине у БиХ, и да ће јасан показатељ Управном одбору како је БиХ заиста чврсто на европском путу бити када се квалификује за отпочињање преговора о Споразуму о стабилизацији и придруживању са ЕУ, и донесе тешке одлуке које су потребне да би се то постигло.